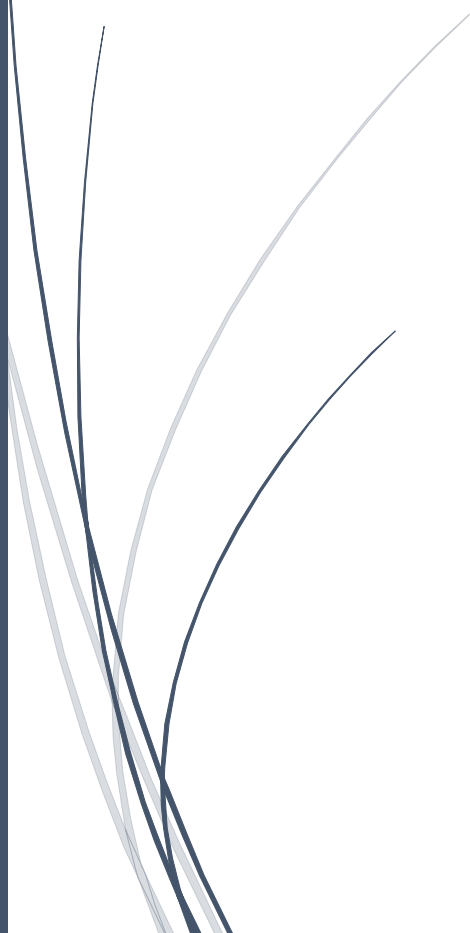

16-3-2023

Vragen & Antwoorden Loonaangifteketen voor Pensioenuitvoerders

Inhoud

1	Loonaangifteketen.....	3
1.1	Wat is de Loonaangifte (LA) en hoe lang bestaat de Loonaangifteketen (LAK)?.....	3
1.2	Vanaf wanneer zijn we in gesprek met het Ketenbureau?.....	3
2	Voordelen, nadelen en risico's	4
2.1	Wat zijn de voordelen van aansluiting op de LAK?.....	4
2.2	Wat zijn de nadelen en risico's van aansluiting op de LAK?.....	5
2.2.1	(Tijdelijk) extra kosten	5
2.2.2	Afhankelijkheid van één overheidsbron.....	6
2.2.3	Noodzaak aanpassing pensioenregeling	6
2.2.4	Wat is het risico dat de overheid stopt met het verstrekken van LA-gegevens	6
2.2.5	Wat zijn de controlebeperkingen en controle-aspecten?.....	6
2.2.6	Wat zijn de procesbeperkingen?	7
2.2.7	Wat is het risico van piekbelasting?	7
2.3	Pakt de LAK voor iedereen in positief uit?	7
2.4	Wat is het beeld per stakeholder?	8
2.5	Pensioenfondsen Horeca & Catering is aangesloten op de LAK, wat zijn hun baten?	9
3	Uitbreiding Loonaangifte tot pensioenaangifte	9
3.1	Welke extra gegevens willen we laten toevoegen aan de Loonaangifte?	9
3.2	Waarom zijn de extra gegevens in de Loonaangifte noodzakelijk?	11
3.3	Komen de 7 extra velden in de Loonaangifte?.....	11
3.4	Hoe staat men bestuurlijk aan de kant van de LAK tegenover de uitbreiding?	11
3.5	Wat zegt het rapport van Deloitte uit 2022?	11
3.6	Wat is het voordeel om de pensioenaangifte via de LAK te laten lopen?	12
3.7	Is de LAK ook bruikbaar zonder de 7 extra velden?	12
3.8	Wie maken nog geen gebruik van de LAK voor handhavingsdoeleinden	12
4	Wetgeving en juridische analyse	12
4.1	Wat is de wettelijke basis voor de Loonaangifte?	12
4.2	Wat is de wettelijke basis voor de samenstelling van de Loonaangifte?	13
4.3	Wat is de wettelijke basis voor gegevensverstrekking door UWV	13
4.4	Kunnen pensioenverzekeraars ook gebruik van maken LA-gegevens?.....	13
4.5	Kunnen Sociale Fondsen gebruik van maken LA-gegevens?	13
4.6	Wat is de meest recente wijziging waar pensioenuitvoerders voordeel van hebben?.....	13
4.7	Waarom is een juridische analyse nodig?	14
5	Datakwaliteit.....	14

5.1	Is een normenkader van toepassing?	14
5.2	Wat doet het Analyseteam Gegevenskwaliteit LAK (AGL)	14
5.3	Hoe staat het met de datakwaliteit van het BSN?	14
5.4	Lost UWV geconstateerde fouten in de Polisadministratie binnen een redelijke termijn op?	15
5.5	Blijft de mogelijkheid om de werkgever te vragen een aangepaste Pensioenaangifte te doen?	15
5.6	Wie controleert de LAK-gegevens en hoe worden fouten teruggekoppeld?	15
5.7	Wie controleert de aanvullende gegevens, op welke aspecten?	15
5.8	Van welke bijzondere situaties is sprake?	16
5.9	Hoe wordt voorkomen dat afnemers gegevens ontvangen van niet-deelnemers?	16
6	Governance	17
6.1	Hoe ziet de governance van de LAK er uit?	17
6.2	Wat is de rol van de ketenmanager en het ketenbureau?	17
6.3	Wat is het Afnemersoverleg Loonaangifteketen (AOL)?	17
6.4	Hoe is de verbinding met de Software Ontwikkelaars georganiseerd?	17
6.5	Krijgen we inspraak in wijzigingen op de LAK ?	18
7	Salarissoftware	18
7.1	Zijn aanpassingen nodig in de salarissoftware?	18
7.2	Gaan de leveranciers extra kosten doorbelasten?	18
8	Kosten aansluiting LAK en diensten UWV	18
8.1	Welke extra kosten moeten Belastingdienst/UWV maken bij uitbreiding van de Loonaangifte?	18
8.2	Wat kost aansluiten op de LAK anno 2023?	19
8.3	Zijn configureerbare webservices beschikbaar voor pensioenuitvoerders?	19
9	Planning	19
9.1	Wat is een goed moment om over te stappen?	19
9.2	Wanneer kunnen wij de uitgebreide Loonaangifte ontvangen?	20
10	Adviezen	20
10.1	Kan de huidige Loonaangifte volstaan voor periodieke gegevensinwinning?	20
10.2	Wat is de samenhang met de Wtp?	20

1 Loonaangifteketen

1.1 Wat is de Loonaangifte (LA) en hoe lang bestaat de Loonaangifteketen (LAK)?

Wettelijk verplichte Loonaangifte (LA) vanaf 2006

Sinds 2006 kent Nederland de Loonaangifteketen (LAK); eigendom van de Belastingdienst, UWV en CBS. Naast de eigenaren maken ook vele afnemers zoals Gemeenten en SVB gebruik van de gegevens uit de LAK. Iedere maand worden door circa 720.000 inhoudingsplichtigen de gegevens over 24 miljoen inkomstenverhoudingen via de Loonaangifte ingediend bij de Belastingdienst en vastgelegd in de Polisadministratie bij UWV. De loonheffingen beslaan bijna 60% van de belastingopbrengsten.

De inhoudingsplichtige vult de Loonaangifte met gegevens over wie in dienst is, of aan wie een uitkering of pensioen wordt verstrekt. Daarbij geeft de inhoudingsplichtige aan wat de aard en omvang is van het inkomen dat betaald is. Ook geeft de inhoudingsplichtige aan hoeveel en welke sociale premies en loonbelasting in totaal moeten worden afgedragen. Per werknemer, pensioen- en/of uitkeringsgerechtigde geven de inhoudingsplichtigen ook nog specifieke gegevens door, zoals bijvoorbeeld de datum in of uit dienst, of het aantal uren waarover in de afgelopen periode loon is betaald. Per werknemer per inkomstenverhouding worden circa 128 gegevens (data-velden) doorgegeven.

Het gebruik van de LAK is sinds 2015 sterk gestegen, ook is het beheer verder geprofessionaliseerd en is het aantal externe gebruikers van de LAK sterk toegenomen. Bij prioritering van noodzakelijke en gewenste veranderingen in de LAK wordt het brede belang, dus ook het afnemersbelang meegewogen.

1.2 Vanaf wanneer zijn we in gesprek met het Ketenbureau?

Sinds 2019 is een intensief gesprek gaande tussen de pensioensector en de vertegenwoordigers van de LAK. Dit betreft onder meer het Ketenbureau en de strategisch accountmanager van UWV met als doel de mogelijkheid te verkennen om de pensioensector grootschalig(er) gebruik te laten maken van de LAK als primaire bron van gegevens voor de pensioenaangifte. Hiervoor is een (beperkte) uitbreiding van de gegevensset van de Loonaangifte noodzakelijk.

Op 19 maart 2021 is de mogelijkheid van het aansluiten van de pensioensector op de LAK op bestuurlijk niveau in het kernteam LAK besproken. Uitkomst van deze bespreking was de constatering dat de maatschappelijke meerwaarde van het aansluiten van de pensioensector én het momentum onderschreven werden. Afgesproken is dat een vertegenwoordiging vanuit de pensioensector een aantal eerste stappen gaat zetten, waaronder het samen met een aantal pensioenuitvoerders uitwerken van een Business Case teneinde de maatschappelijke impact van het overstappen naar de LAK te bepalen. In september 2022 is het [BC LAK rapport](#) opgeleverd.

2 Voordelen, nadelen en risico's

2.1 Wat zijn de voordelen van aansluiting op de LAK?

Primaire doelstelling aansluiting op de LAK

Doelstelling van aansluiting op de LAK is primair:

- betere tijdigheid van de gegevens;
- hogere kwaliteit van gegevens dan via de huidige gegevensinwinning;
- het besparen van kosten in de keten.

Een [infographic](#) toont de voordelen van de LAK:

- Kostenbesparing;
- Werkgever doet alleen nog maar de Loonaangifte;
- Eenmalige invoer zorgt voor betere kwaliteit;
- Tijdige premie-inning en pensioencorrespondentie;
- Betere handhaving;
- Voordelen voor werkgevers en administratiekantoren.

In het [BC LAK rapport](#) onderkennen we de volgende voordelen.

Volledigheid van werkgevers en werknemers/extra premie: bij gebruik van de gegevens uit de LAK is volledigheid van gegevenslevering beter geborgd. Dit komt door de strakke implementatie van de leververeisten zoals die door de Belastingdienst aan de werkgevers worden opgelegd. Alle werkgevers die een Loonaangifte hebben ingediend staan in de Polisadministratie en alle inkomstenverhoudingen ook. Veel pensioenfondsen gebruiken de koppeling met de Polisadministratie voor handhaving, herkennen snel premieplichtigen en missen minder premie.

Volledigheid loon- en inkomenscomponenten: alle loon- en inkomenscomponenten van werknemers, die deel uitmaken van de Loonaangiftegegevensspecificatie, lopen mee in de Loonaangifte en komen in de Polisadministratie. Pensioenuitvoerders kunnen deze gegevens geleverd krijgen binnen de grenzen van de wettelijke grondslagen voor het gebruik van gegevens uit de Polisadministratie. Niet alle looncomponenten die noodzakelijk zijn voor het pensioengevend loon worden echter meegeleverd, daarom het verzoek om de extra gegevenselementen.

Juistheid van de gegevens van werkgevers en werknemers: in de LAK worden geautomatiseerd controles uitgevoerd die de juistheid van de Loonaangifte borgen. Als identificerende gegevens missen (denk aan BSN) dan dienen deze zo spoedig mogelijk (doorgaans in de volgende periode) alsnog aangeleverd te worden.

Juistheid van de loon- en inkomenscomponenten: ook de loon- en inkomenscomponenten worden geautomatiseerd gecontroleerd. Dit is noodzakelijk voor onder meer het juist vaststellen van uitkeringen door UWV maar ook ten behoeve van de VIA (Voor Ingevulde Aangifte), die jaarlijks in maart/april beschikbaar wordt gesteld voor het aangeven van de inkomstenbelasting.

Tijdigheid van de gegevens van werkgevers en werknemers: wettelijke vereisten maken het tijdig indienen van de Loonaangifte noodzakelijk voor werkgevers. Op te laat indienen staan boetes. Hierdoor ontstaan voor de pensioensector betere mogelijkheden om start- en stopbrieven tijdiger te versturen. Het verwerken van gegevens binnen de LAK vergt doorlooptijd, maar gesteld kan worden dat méér dan 95 % van de, aan de poort van de Belastingdienst ontvangen gegevens, binnen enkele uren in de Polisadministratie zijn opgenomen. Voor de uitzonderingen geldt een maximum doorlooptijd van 5 dagen. Onderzoek heeft uitgewezen dat de volledigheid van de werknemergegevens in de Polisadministratie aan het einde van de maand volgend op de rapportagem maand circa 98% is. Bij gebruik van de UPA moet op datzelfde moment nog 15% van gegevens binnenkomen bij de pensioenuitvoerder.

Tijdigheid van de loon- en inkomenscomponenten: met de tijdige levering van werkgevers- en werknemersgegevens komen ook de noodzakelijke loon- en inkomenscomponenten beschikbaar. Door de snellere levering van gegevens vanuit de LAK kan de daaropvolgende premie-inning door de fondsen tijdsiger plaatsvinden en kunnen ook de bedragen sneller in de persoonlijke pensioenpotjes van de deelnemer bijgeschreven worden.

Opmerking: werkgevers kunnen ook de UPA en UPA+ snel of sneller leveren.

Assurance op de volledigheid van de leveringen: door fondsen wordt -in voorkomende situaties- gegevens gericht onderzoek verlangd bij aanleverende partijen teneinde de volledigheid en juistheid van de levering te kunnen garanderen. De onderzoeksmethoden die hiervoor gebruikelijk zijn geven over het algemeen een zekerheid op een totaalniveau met een afwijking van 5%. De aangifte- en correctie systematiek van de LAK bewerkstelligt de consistentie tussen loon, loonbelasting en pensioenafdracht op deelnemer en totaalniveau.

Toelichting: we hebben bij meerdere fondsen gezien dat de accountant jaarlijks een aansluitingscontrole van de loonadministratie op de pensioenadministratie uitvoert. Deze neemt steekproeven. Bij deze steekproeven streeft de accountant naar een nauwkeurigheid van 2 tot 5 procent (hetgeen de omvang van de steekproef bepaalt).

Sectorbrede voordelen: de Polisadministratie wordt de generieke gegevensbron voor alle pensioen- en aanverwante regelingen waardoor de kans op datagedreven uitvoeringsverschillen tussen pensioenuitvoerders vermindert.

Deelnemers zien de aansluiting tussen salaris en pensioen beter: door de één op één aansluiting tussen de loonstrook en de Loonaangifte zien deelnemers in de maand volgend op de rapportagem maand de effecten van salaris aanpassingen doorwerken in hun pensioengegevens. Dit werkt alleen als er ook daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van salariscomponenten die op de loonstrook staan (of moeten staan).

Verwijderen van oude interfaces: als -na overstap naar de LAK- de oude software bij pensioenuitvoeringsorganisaties wordt uitgefaseerd bespaart dit kosten. Daarnaast vermindert de foutgevoeligheid in de aansluiting van de loon- en salarisadministratiepakketten op de pensioenadministraties in Nederland. Bij het gebruik van veel verschillende verloningssoftware-systemen treden nu vaak aansluitproblemen op, deze worden door de overstap naar de LAK sterk beperkt.

Correctie bij fout geleverde gegevens: binnen de LAK worden foutief geleverde gegevens teruggekoppeld aan de inhoudingsplichtige. Deze laatste wordt daarbij verzocht zo spoedig mogelijk de foutieve gegevens te corrigeren (doorgaans in de volgende maand). Hierdoor zal een fout in de pensioen(deelnemer)administratie, voortvloeiend uit een fout in de werkgeveradministratie, doorgaans maximaal 1 maand bestaan. Daarnaast kunnen ook afnemers van de gegevens van de LAK (zoals pensioenuitvoerders) vermeende fouten doorgeven aan de Belastingdienst/UWV, waarna deze – na onderzoek – eveneens worden teruggekoppeld aan de werkgever met het verzoek deze fouten te corrigeren.

2.2 Wat zijn de nadelen en risico's van aansluiting op de LAK?

Voor een evenwichtig beeld van aansluiting op de LAK is het goed om ook nadelen te benoemen van de LAK. Ook zijn enkele risico's te benoemen die gemitigeerd kunnen worden.

2.2.1 (Tijdelijk) extra kosten

Pensioenuitvoeringsorganisaties moeten bij gebruikmaking van de LAK een nieuwe 'straat' inrichten, dat wil zeggen de aanlevering van de gegevens op een nieuwe manier mogelijk maken. Dit leidt tot een (tijdelijke) kostenverhoging. Pensioenuitvoeringsorganisaties die diensten aan meerdere pensioenfondsen of werkgevers verlenen, kunnen voor de situatie komen te staan dat zij op meerdere

manieren data aangeleverd krijgen. De echte voordelen zullen pas gerealiseerd kunnen worden als volledig wordt overgegaan naar aanlevering via de LAK.

2.2.2 Afhankelijkheid van één overheidsbron

Dit kan worden bestempeld als een risico. Het risico dat de gegevensverstrekking wordt gewijzigd of het risico dat de kosten voor het afnemen zullen stijgen. Deze risico's worden gemitigeerd door het huidige succes van de LAK. De LAK is de aorta voor belastingafdracht in Nederland en zal niet zomaar verdwijnen of groots worden herzien, daarvoor is het belang te groot.

Het aanpassen van gegevens in de LAK is een zorgvuldig proces waarbij getoetst wordt wat de mogelijke impact is voor afnemers. Daarnaast is er een periodiek afnemersoverleg waarin de partijen samenkomen om als gezamenlijke afnemers de belangen te vertegenwoordigen.

2.2.3 Noodzaak aanpassing pensioenregeling

Veel van de huidige pensioenregelingen passen niet één op één als men gebruik wil maken van de LAK. Het is daarom vaak nodig om de definitie van het pensioengevend loon aan te passen. Daarnaast zullen er nog enkele componenten zijn die mogelijk aangepast moeten worden. Gezien de noodzaak voor aanpassingen van alle pensioenregelingen naar de nieuwe contracten, zou hier rekening mee gehouden kunnen worden.

2.2.4 Wat is het risico dat de overheid stopt met het verstrekken van LA-gegevens

Het leveren van gegevens vindt plaats op basis van een wettelijke grondslag. Als de wettelijke basis voor de grondslag wegvalt zal de levering niet meer plaats (kunnen) vinden.

Veel partijen (ongeveer 1400 afnemers) gebruiken de gegevens uit de LAK. Het niet meer uitvragen van een gegeven vindt alleen plaats nadat alle effecten daarvan op de afnemers in kaart zijn gebracht en er op basis daarvan een afgewogen besluit plaats heeft kunnen vinden. Hierbij worden de belangen van de gegevens voor de afnemers ook meegenomen, door de afnemers zelf (via het AOL) of via UWV in de rol van gegevensleverancier. Dit zorgt voor een zorgvuldig proces waardoor het risico dat benodigde gegevens onbedoeld of onbewust verdwijnen nihil is.

2.2.5 Wat zijn de controlebeperkingen en controle-aspecten?

Loon-in of loon-over systematiek: welke methodiek wordt nu afgedwongen door de LAK? Beide methodieken zijn bij de LAK toegestaan, mits een bestendige gedragslijn wordt gehanteerd. In de praktijk wordt door werkgevers meestal een mix van deze methodieken toegepast. Zuiver loon-in of loon-over komt nauwelijks voor. Overigens ontvangen nu ook de pensioenfondsen via de UPA en andere koppelingen zowel loon-in als loon-over gegevens en combinaties daarvan.

Controle op deelname aan vrijwillige regelingen: de LAK kent geen methode om de volledigheid van het doorgeven van gegevens in het kader van deelname aan vrijwillige pensioenregelingen af te dwingen. Niet elke werknemer zal immers kiezen om deel te nemen.

De volledigheidcontrole hierop is nu (binnen de huidige methoden voor gegevensinwinning) ook niet mogelijk en ligt vooralsnog ook niet voor de hand binnen de LAK.

Consistentie controle op de relatie tussen het SV-loon en de gewerkte uren: binnen de LAK wordt geen verbandscontrole uitgevoerd tussen gewerkte uren en betaald salaris. Wel worden op onderdelen plausibiliteitscontroles onderzocht en/of toegepast.

Inhoudelijke controle op extra (pensioen)gegevens door UWV en Belastingdienst: voor de toe te voegen gegevensattributen zijn uiteraard (nog) geen controles beschikbaar binnen de LAK. Nader onderzoek en overleg moet uitwijzen of controles op deze velden mogelijk en wenselijk zijn. Voor de hand liggend alternatief is om deze controles uit te voeren tijdens het voorbereiden van de Loonaangifte door de werkgever. Daardoor worden, nog voor de Loonaangifte gegevens bij de Belastingdienst/UWV

aankomen, eventuele fouten/afwijkingen bij de bron gedetecteerd en gecorrigeerd. De leverkwaliteit wordt hierdoor verhoogd.

Bij een aantal pensioenregelingen kan de pensioenuitvoerder op basis van de LAK-gegevens niet de volledige pensioenpremieberekening op deelnemer niveau controleren: de pensioengevende inkomensgegevens worden door de werkgever bepaald op basis van de regels van de pensioenuitvoerder/pensioenregeling aan de hand van de informatie uit de werkgevers HR-/Salarisadministratie. De LAK, inclusief de “toe te voegen gegevens”, levert slechts een subset van de informatie uit de HR-/Salarisadministratie aan de pensioenuitvoerder. De pensioenuitvoerder zal daardoor niet in alle gevallen de pensioengevende inkomens kunnen narekenen. Ook na invoering van – vereenvoudigde – Wtp (FPR/SPR)-regelingen kan dit voorkomen. Voor dit (mogelijke) probleem kan overwogen worden om de inhoudelijke controles gelijk bij het aanleveren van de gegevens vanuit het loon en salarisadministratiepakket uit te voeren (controle aan de bron). In het pakket zijn immers alle hiervoor benodigde basisgegevens wel beschikbaar. Eventuele fouten kunnen dan direct bij de bron worden gecorrigeerd. Een ander – aan te bevelen alternatief – is - om in (de Wtp) pensioenregelingen voor het pensioengevend inkomen zoveel mogelijk aan te sluiten op bestaande loonbegrippen uit de LAK zoals SV-loon en/of andere bestaande loonbegrippen uit de Loonaangifte. Hierdoor ontstaat aansluiting op de controles die Belastingdienst en UWV standaard uitvoeren.

2.2.6 Wat zijn de procesbeperkingen?

Terugwerkende kracht: na een overstap op de LAK zullen pensioenuitvoerders mutaties vragen die soms leiden tot terugwerkende kracht processen bij Belastingdienst/UWV. Belastingdienst/UWV handelt in het afnemersbelang en daartoe behoort ook het doorvoeren van mutaties met terugwerkende kracht, nu tot maximaal 5 jaar terug.

2.2.7 Wat is het risico van piekbelasting?

Gegevenslevering vanuit de Polisadministratie leidt tot piekbelasting bij de pensioenuitvoerder: dit hangt sterk af van de huidige werkwijze van de pensioenuitvoerder. Bij sommige uitvoerders komen de gegevens verspreid per werkgever of verspreid over het jaar binnen. Bij het uitvragen van de Polisadministratie van UWV komen de gegevens van alle werkgevers van het pensioenfonds in bulk binnen. De partijen die momenteel werken met UPA-levering hebben hier nu ook al mee te maken. Het is zaak dat de uitvoerder hierop voorbereid is, zodat mogelijke uitval van systemen niet aan de orde komt.

2.3 Pakt de LAK voor iedereen in positief uit?

Op ‘BV Nederland’ niveau levert de overgang naar de LAK een 30% daling van de verwerkingskosten per jaar op (totale jaarlijkse besparing: € 64,1 miljoen)¹. Hiervan valt € 62,6 miljoen toe aan de 168.000 werkgevers en € 1,5 miljoen aan de betrokken pensioenuitvoerders/pensioenuitvoeringsorganisaties. De totaal benodigde investering bedraagt € 33,1 miljoen, derhalve geldt een terugverdientijd van 0,5 jaar. De impact is conservatief ingeschat en mogelijkheden om deze uitkomsten te ‘schalen’ zijn niet gebruikt. Ook de effecten van samenwerking tussen partijen, bijvoorbeeld op het gebied van communicatie, zijn niet meegenomen in het resultaat.

De spreiding tussen de aangeleverde cijfers door de participerende pensioenuitvoerders is aanzienlijk. Wanneer we in meer detail kijken naar de aanlevering van de participerende pensioenuitvoerders trekken we de volgende conclusies:

1. Bij niet gestandaardiseerde gegevensincasso (via portalen, ad-hoc aanlevering etc.) zien we een duidelijke efficiency sprong bij alle partijen van 41% wanneer gebruik gemaakt gaat worden van de LAK.
2. Bij gestandaardiseerd gegevensincasso (momenteel via UPA en UPA+) zijn de voordelen voor de werkgevers ook aanzienlijk. De kosten van de uitvoering nemen daarbij op totaal niveau af met 24%. Bij de pensioenuitvoeringskosten van de “UPA” partijen is sprake van een grote spreiding van de

¹ Bron: Business Case LAK, SIVI, 2022

resultaten (varieert van – 60% tot + 33% op nominaal relatief geringe bedragen). De verklaring voor deze spreiding is de verwachting van enkele partijen dat de controlekosten na introductie van de LAK zullen toenemen, andere partijen verwachten deze toename niet. Bij “UPA” fondsen waar sprake is van grote handhavingslasten zien we een additionele besparing van ongeveer 10%.

De kwalitatieve zijde van de Business Case is mogelijk nog interessanter. Afgelopen jaren is de interesse voor datakwaliteit enorm toegenomen. In de aanloop naar het Wtp-tijdperk zullen alle fondsen en uitvoerders stevig moeten investeren om fouten uit het verleden op te sporen en te corrigeren. De overgang naar de LAK is een goede manier om datakwaliteit bij de bron ook voor de toekomst te borgen.

2.4 Wat is het beeld per stakeholder?

Werkgevers: voor de werkgevers betekent de overstap naar de LAK een verandering, maar voornamelijk een vereenvoudiging van de werkwijze. In de toekomst is aparte/dubbele aanlevering van gegevens ten behoeve van pensioenadministratie niet meer nodig en kan gelijk bij invoer van gegevens gecontroleerd worden of deze gegevens juist zijn, waardoor correctiewerk niet meer nodig is c.q. veel minder zal voorkomen. Gezien het grote aantal aanleverende werkgevers is de Business Case hier zeer positief.

Opmerking:

de controle van gegevens bij de bron, ook van de extra gegevens moet nader onderzocht worden.

Software Ontwikkelaars (SWO's): voor de SWO's betekent de overstap op de LAK dat de huidige koppelingen richting UPA/UPA+² en andere interfaces op termijn uitgefaseerd kunnen worden. De Pensioenaangifte loopt dan immers via LAK. Controles kunnen worden uitgevoerd middels één van de alternatieven:

1. De controles worden beschreven/gespecificeerd en vervolgens wordt de inbouw en test hiervan overgelaten aan de SWO's.
2. De controles worden uitgevoerd bij de werkgever/salarisadministrateur op basis van een door de pensioensector aangeleverde controlemodule of webservice.
3. De pensioenregelingen worden zodanig aangepast dat de bestaande controles in de LAK volstaan
4. Er wordt aan de LAK gevraagd om extra controles uit te voeren ten behoeve van de pensioensector op de toe te voegen zeven data-elementen.

Hierdoor wordt naar verwachting de verwerking eenvoudiger, de gebruikersdialoog vriendelijker en is minder softwareonderhoud nodig. De projectkosten van de overgang vallen binnen de reguliere kosten van het jaarlijks leveren van een nieuwe releases die aangepast zijn voor de laatst bekende wet-/regelgeving.

Pensioenuitvoerders/pensioenuitvoeringsorganisaties: krijgen gemiddeld sneller, juist en vollediger de werkgever- en deelnamegegevens binnen. Dit levert een grote vooruitgang op in de datakwaliteit en volledigheid van de gegevens en vormt hiermee een goed fundament voor het datakwaliteitsbeleid op weg naar en in het Wtp-tijdperk. Tevens wordt door de tijdigheid en volledigheid van de ontvangen gegevens het 'geen premie wel recht' probleem kleiner. Handhavingskosten gaan significant omlaag en administratiekosten van de fondsen enigszins omlaag.

Voorts moeten pensioenuitvoerders/pensioenuitvoeringsorganisaties de interface voor het ontvangen van werkgever- en deelnamegegevens aanpassen aan de nieuwe wijze van leveren. Dit zijn projecten die geprioriteerd moeten worden. De baten van het gebruik van de LAK zijn overduidelijk voor pensioenuitvoerders die nog werken via portaalaanlevering of ad-hoc interfaces, maar leveren vanuit het perspectief van de gezamenlijke pensioenuitvoerders onvoldoende op om een standalone Business Case voor de pensioenuitvoerders realistisch te maken. Externe financiering (van werkgevers, subsidiestromen en/of fondsen) kan dit goed ondervangen, maar is niet vanzelfsprekend en ook nog niet geregeld.

² UPA+: dit betreft het bericht Loon en Premie Gegevens (LPG) van APG

LAK: de groep afnemers neemt toe. Kwaliteitssignalen die door deze nieuwe afnemers worden doorgegeven dragen bij aan de kwaliteit van de gegevens in de Polisadministratie en daarmee aan de kwaliteit van de gegevens voor alle afnemers. De keten wordt ook verrijkt waardoor beter zicht ontstaat op de pensioenstromen in Nederland (voor bijvoorbeeld CBS).

Toezichthouder: de prudentieel toezichthouder (DNB) zal altijd de nadruk leggen op beheerste bedrijfsvoering. Bij het gebruik van de LAK wordt evident overgeschakeld naar een zeer beheerste en kwalitatief hoogwaardige keten, waarmee de bron voor toekomstige datakwaliteit is gelegd. Hiermee wordt 'de kraan dicht gedraaid' voor mogelijke toekomstige fouten in pensioenadministraties.

Deelnemer: last but not least: een efficiëntere keten leidt uiteindelijk tot meer euro's in de persoonlijke pensioenpot van de deelnemer, of een lagere benodigde premie om tot vergelijkbaar pensioenresultaat te kunnen komen. Hiernaast is er een directe aansluiting tussen loon/salaris en pensioengegevens en is de kans op fouten aanzienlijk kleiner. Deelnemers kunnen er beter op vertrouwen dat premie ook werkelijk afgedragen wordt. Kortom: de deelnemer heeft op termijn betrouwbare vulling van zijn/haar pensioenpot, UPO en een hogere pensioenopbrengst tegen gelijke kosten of een lagere pensioenpremie.

2.5 Pensioenfondsen Horeca & Catering is aangesloten op de LAK, wat zijn hun baten?

PH&C is al ongeveer 15 jaar aangesloten op de Polisadministratie van UWV en ontvangt de deelnemergegevens voor de pensioenaangifte niet meer van werkgever. PH&C deed eerder een batenonderzoek³.

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek waren:

1. PH&C heeft 36.000 aangesloten werkgevers, meer dan 1.000.000 deelnemers en is daarmee in omvang 1 van de 10 grootste pensioenfondsen in Nederland.
2. PH&C heeft de laagste uitvoeringskosten en is daardoor het goedkoopst per deelnemer.
3. Volledige afhankelijkheid en gebruik van LAK levert enorme lastenverlichtingen en tijdsbesparingen op, wat resulteert in kostenreductie voor pensioenfondsen en werkgevers. Door het gebruik van de LAK wordt bijna geen uitvraag meer gedaan bij werkgevers, waardoor werkgevers op gebied van tijd en kosten worden ontzorgd.
4. In complexe en dynamische bedrijfstakken/sectoren levert een ingericht proces met de LAK als basis enorme financiële en kwalitatieve voordelen op voor zowel werkgever/werknemer als de pensioenfondsen die werkgevers en werknemers vertegenwoordigen.
5. PH&C is er zeker van dat de LAK een mate van volledigheid en juistheid heeft die zij zelf niet kunnen evenaren.
6. Hoewel PH&C duidelijk weet te verwoorden welke voordelen er op kwalitatief en kwantitatief gebied zijn, blijkt het voor PH&C enorm lastig dit daadwerkelijk in cijfers uit te drukken. Uiteindelijk zijn er twee voorzichtige berekeningen door PH&C geleverd met een afname van kosten bij PH&C en werkgevers.
7. Door systematiek van de Belastingdienst komt volgens PH&C meer premie binnen dan voorheen.

3 Uitbreiding Loonaangifte tot pensioenaangifte

3.1 Welke extra gegevens willen we laten toevoegen aan de Loonaangifte?

De onderstaande tabel is nog in bewerking, maar geeft wel een goede indruk van de extra gegevenselementen die we willen laten toevoegen.

³ Dit betreft: Batenonderzoek PH&C pensioenuitvoering van de toekomst, versie: 1.0, datum: 05-10-2015, opgesteld door: Menno Aardewijn & Gertjan de Ruiter

Toe te voegen gegevenselementen	Belang van de toevoeging	Definitie van het gegeven
Pensioengevend inkomen vast (container veld)	Door de introductie van dit gegeven kan, in tegenstelling tot de bestaande versie van de loonaangifte gegevensset, voor elke willekeurige pensioenregeling het vaste pensioengevende inkomen worden doorgegeven via de LAK.	Vaste inkomensbestanddelen waaronder, vakantietoeslag, en andere vaste - jaarsalaris - componenten, waarover op basis van een pensioenregeling pensioenrechten worden opgebouwd.
Pensioengevend inkomen variabel (container veld)	De pensioenopbouw voor variabele inkomenscomponenten wijkt veelal sterk af van die van vaste inkomenscomponenten. Door toevoeging van dit gegeven wordt variabel pensioengevend inkomen herkenbaar zodat de pensioenuitvoerder in staat is tot correcte pensioenopbouw.	Inkomen wat per maand of per 4 weken sterk kan verschillen en waarover op basis van een pensioenregeling specifieke pensioenrechten worden opgebouwd.
Regelingkenmerk	Door toevoeging van dit gegeven in de LAK kan verband gelegd worden tussen enerzijds de loonaangiftegegevens en anderzijds de vaste bedragen en rekenkundige formules die moeten worden toegepast bij de premieberekening en de rechtvaststelling. Zonder dit gegeven is vrijwel geen enkele pensioenregeling uitvoerbaar op basis van de loonaangiftegegevens.	Een gegeven dat een pensioenregeling uniek identificeert.
Parttime percentage	Het kunnen verwerken van pensioengevend deeltijdwerk. Voor de meeste pensioenregelingen kan deze factor niet worden afgeleid uit de beschikbare loonaangiftegegevens.	Het quotiënt van het aantal verloonde uren waarover pensioenopbouw plaatsvindt en de contracturen bij een volledig dienstverband.
Soort verminderd loon	Door de toevoeging van dit gegeven ontstaat de mogelijkheid om de verschillende consequenties voor de pensioenopbouw, die horen bij de diverse soorten verminderd loon, te bepalen.	Een code die de reden voor de vermindering van het loon identificeert.
Percentage verminderd loon	Door toevoeging van dit gegeven wordt het mogelijk om aan de hand van loonaangiftegegevens te bepalen voor welk percentage de pensioenopbouw en/of de pensioen risicodekking door moet lopen ondanks dat feitelijk geen of verminderd loon wordt betaald.	Het percentage waarmee het inkomen is verminderd.
Ingehouden pensioenpremie	Door toevoeging van dit gegeven kan de premievaststelling door de werkgever aan de pensioenuitvoerder worden doorgegeven waardoor deze premie	De door de werkgever berekende pensioenpremie.

Toe te voegen gegevenselementen	Belang van de toevoeging	Definitie van het gegeven
	direct in rekening kan worden gebracht of worden vergeleken met de eigen premievaststelling.	

3.2 Waarom zijn de extra gegevens in de Loonaangifte noodzakelijk?

De 7 extra velden zijn noodzakelijk omdat dan de LAK-gegevensset door een groter aantal pensioenuitvoerders gebruikt kan worden als enige bron voor de periodieke (maandelijkse) gegevensinwinning (gegevensincasso). Ook na complexiteitsreductie van pensioenregelingen zullen de extra velden in veel gevallen geheel of gedeeltelijk nodig blijken te zijn. Het gegeven “Regelingkenmerk” zal bijvoorbeeld in bijna alle gevallen noodzakelijk zijn.

3.3 Komen de 7 extra velden in de Loonaangifte?

Op bestuurlijk niveau is men (steeds meer) enthousiast en staat vrijwel iedereen in de pensioensector achter dit verzoek. De juridische onderbouwing voor een verzoek tot uitbreiding onderzoeken we momenteel. Vervolgens gaat een formeel aanvraagtraject van start. Randvoorwaarde is wel dat een aantal uitvoerders dat een substantieel aantal werkgevers vertegenwoordigt vanaf 2026 daadwerkelijk meedoet met aansluiting op de LAK en nog in 2023 hiertoe de interesse uitspreekt.

3.4 Hoe staat men bestuurlijk aan de kant van de LAK tegenover de uitbreiding?

De BC LAK is eind 2022 besproken:

- met de voorzitters van het lijnmanagersoverleg (uitvoerend directeuren UWV en Belastingdienst). De voorzitters zijn positief over het initiatief en adviseren positief richting hun bestuurders in het kernteam LAK.
- in het Afnemersoverleg LAK (AOL). Het AOL is positief over het initiatief en heeft die steun ook uitgesproken binnen het kernteam.
- in het Kernteam Loonaangifte keten. In het kernteam is ook aangegeven dat een uitbreiding met 7 extra velden voor veel fondsen randvoorwaardelijk is voor implementatie van de LAK. Het kernteam is positief over het initiatief en heeft ingestemd met het voorgestelde vervolgonderzoek naar onder meer de juridische gevolgen.

3.5 Wat zegt het rapport van Deloitte uit 2022?

Parallel aan het ontwikkelen van de Business Case is, op verzoek van de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid, het gebruik van het SV-Loon als Pensioengevend salaris onderzocht. De onderzoekers van Deloitte concluderen in ‘[Pensioengevend loon uit de Loonaangifteketen](#)’ dat dit gebruik van SV-Loon in veel sectoren aanzienlijke impact zal hebben (tot tientallen procentpunten) op de pensioenopbouw van de deelnemers. Deze impact is niet evenredig gespreid over leeftijd, inkomens of andere categorieën en daarmee moeilijk te corrigeren als de wens is de pensioenregeling ongewijzigd te laten. Met andere woorden: vanuit een functioneel perspectief is (beperkte) aanpassing van de gegevensset binnen de LAK ten behoeve van breed gebruik in de pensioensector noodzakelijk⁴. In eerder onderzoek⁵ is gekeken met welke toevoeging aan de gegevensset van de LAK de impact hiervan ondervangen kan worden. Met de toevoeging van 7 data-elementen wordt de impact op de pensioenopbouw zoals beschreven in het Deloitte-onderzoek grotendeels ondervangen.

⁴ Rapport: [Pensioengevend Loon uit de Loonaangifteketen](#), Deloitte (belastingadviseurs) april 2022.

⁵ [Waarde Loonaangifteketen voor pensioenuitvoering](#), 2020

3.6 Wat is het voordeel om de pensioenaangifte via de LAK te laten lopen?

Wat is het voordeel om de pensioenaangifte via de LAK te laten lopen? De Uniforme Pensioenaangifte (UPA) heeft voldoende gegevens voor vrijwel elke pensioenregeling. De 7 extra gegevens in de LAK zijn geïntroduceerd om in de complete gegevensbehoefte voor de pensioenopbouw te kunnen voorzien. Overstappen op gegevensinwinning via de LAK leidt tot kwantitatieve en kwalitatieve voordelen die in het onderzoeksrapport uit 2022 '[Business Case aansluiten pensioensector op de Loonaangifteketen](#)' expliciet zijn gemaakt. Met de Loonaangifte bereiken we bijvoorbeeld alle werkgevers in Nederland, is vooral ook de kwaliteit meer gegarandeerd, ontstaat vooral gemak voor werkgevers en kunnen pensioenuitvoerders voor de pensioenaangifte vanuit werkgevers volstaan met één operationele koppeling met UWV. Door een koppeling met de LAK haakt een pensioenuitvoerder aan op de solide en betrouwbare gegevensinwinning via Belastingdienst en UWV. Correcties en aanpassingen in de periodieke gegevensstroom maar ook beheer en onderhoud op de LA-standaard en ketenprocessen krijgen uitvoering via de overheid.

3.7 Is de LAK ook bruikbaar zonder de 7 extra velden?

Ja. Allereerst is de LAK een belangrijk hulpmiddel voor verschillende vormen van administratieve handhaving. Pensioenuitvoerders kunnen gebruik maken en maken al veelvuldig gebruik van de Polisadministratie voor handavingsdoeleinden. Zij kunnen aan de hand daarvan:

- Vaststellen dat de verwachte (sector) werkgevers zich hebben aangesloten bij het juiste verplichte bedrijfstakpensioenfonds.
- Vaststellen dat werkgevers voor al hun werknemers premie afdragen.
- Afleiden of het pensioengevend inkomen en daarmee de pensioenpremie binnen de te verwachten bandbreedte ligt.

Daarnaast is de LAK nu al geschikt voor de gegevensincasso voor pensioenregelingen die gebaseerd zijn op of kunnen worden uitgevoerd aan de hand van de bestaande LA-gegevensset (zie ook 2.4, PH&C). Dit geldt met name voor fondsen met een relatief eenvoudig pensioenreglement.

3.8 Wie maken nog geen gebruik van de LAK voor handavingsdoeleinden

Handhaving moeten we hier zien vanuit 2 invalshoeken:

- Ontvang ik gegevens van alle werknemers;
- Ontvang ik gegevens van alle werkgevers.

Voornamelijk zeer kleine fondsen en fondsen die de uitvoering zelf doen, maken nog geen gebruik van de LAK voor handavingsdoeleinden.

4 Wetgeving en juridische analyse

4.1 Wat is de wettelijke basis voor de Loonaangifte?

Het belangrijkste doel van de Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten (Walvis) is vereenvoudiging van wet- en regelgeving voor de verplichte [werknemersverzekeringen](#). De wet Walvis beoogt lastenverlichting voor werkgevers, verlaging van uitvoeringskosten voor de uitvoeringsorganisaties en gemak voor de burger.

Om dit doel te bereiken ondernam de overheid verschillende stappen, onder meer:

- Vereenvoudiging van het loonbegrip.
- Vereenvoudiging van de vaststelling van het uitkeringsdagloon.
- De [Polisadministratie](#) (hierin worden de door de werkgever verstrekte gegevens opgeslagen) in combinatie met nieuwe loonaangifte vanaf 1 januari 2006. UWV is houder van de Polisadministratie.
- De nieuwe heffingsystematiek.

De belangrijkste onderdelen van deze wet zijn in 2006 van kracht geworden.

4.2 Wat is de wettelijke basis voor de samenstelling van de Loonaangifte?

De huidige gegevensset is gebaseerd op [artikel 28a van de Wet op de loonbelasting 1964](#) en kent een opsomming in de [Regeling gegevensuitvraag loonaangifte geldend van 01-01-2023 t/m heden](#). Verder ligt de basis in de uitvraag via de formulieren Melding Sociale verzekeringen en de uitvraag door CBS.

4.3 Wat is de wettelijke basis voor gegevensverstrekking door UWV

Op grond van artikel 73, eerste lid en tweede lid, van de wet SUWI, is UWV bevoegd om, onder bepaalde voorwaarden, aan de in artikel 73 genoemde organisaties, gegevens te verstrekken.

De gegevensverstrekkingen worden begrensd door het noodzakelijkheidsvereiste. Dit betekent dat het UWV alleen die gegevens mag verstrekken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van taken door die instanties. Het verstrekken van gegevens kan aan:

- Lid 1 a. pensioenuitvoerders als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet⁶ en beroepspensioenfondsen als bedoeld in artikel 1 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. (mits noodzakelijk zijn voor de uitvoering van die pensioenregelingen respectievelijk beroepspensioenregelingen)
- Lid 1 b. stichtingen die regelingen inzake vervroegd uittreden op grond van een algemeen verbindend voorschrift uitvoeren (mits noodzakelijk zijn voor de uitvoering van die regelingen)
- Lid 1 c. financiële ondernemingen die ingevolge de Wet op het financieel toezicht in Nederland het bedrijf van levensverzekeraar of schadeverzekeraar mogen uitoefenen (mits noodzakelijk zijn voor de uitvoering van verzekeringen van uitkeringen ten gevolge van arbeidsongeschiktheid of overlijden die tussen werkgevers en werknemers zijn overeengekomen)

Voorwaarde is dat de bedoelde gegevens uitsluitend voor dat doel worden verwerkt. Bij de gegevensverwerking, bedoeld in de onderdelen a en c, kan het BSN worden gebruikt.

Volgens artikel 73, vijfde lid, van de wet SUWI wordt bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepaald welke gegevens op grond van het eerste tot en met vierde lid worden verstrekt.

Dit is geregeld in artikel 5:12 van het Besluit SUWI. Hierin is in het eerste lid een limitatieve opsomming opgenomen van gegevenselementen die UWV bevoegd is op verzoek te leveren. In het derde lid zijn nog 'extra' gegevenselementen opgenomen voor de instanties bedoeld in artikel 73, eerste lid, onderdelen a en b van de Wet SUWI. Het betreft de gegevens: loon in geld, waarde niet in geld uitgekeerd loon, loon uit overwerk, waarde privégebruik auto en werknemersbijdrage privégebruik auto.

4.4 Kunnen pensioenverzekeraars ook gebruik van maken LA-gegevens?

Art. 73 lid 1a van de Wet SUWI refereert in lid 1 aan 'pensioenuitvoerders in de zin van art. 1 van de Pensioenwet. In die definitie vallen dus ook pensioenverzekeraars. Uiteraard uitsluitend voor de administratie van pensioenregelingen; niet voor lijfrentes of andere 3de pijler producten.

[Artikel 73 Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen](#)

4.5 Kunnen Sociale Fondsen gebruik van maken LA-gegevens?

Nee, op dit moment is daar geen wettelijke grondslag voor.

4.6 Wat is de meest recente wijziging waar pensioenuitvoerders voordeel van hebben?

De aanpassing van het Besluit SUWI per 1 januari 2023 heeft ervoor gezorgd dat de volgende gegevens ook beschikbaar zijn voor de administratie van pensioenuitvoerders:

- Loon in geld.

⁶ **Artikel 1, Pensioenwet:** pensioenuitvoerder: een ondernemingspensioenfonds, een bedrijfstakpensioenfonds, een algemeen pensioenfonds, of een premiepensioeninstelling of verzekeraar die zetel heeft in Nederland;

- Waarde niet in geld uitgekeerd loon.
- Loon uit overwerk.
- Bijtelling in verband met privé gebruik auto van de zaak.
- Werknemersbijdrage auto van de zaak.

4.7 Waarom is een juridische analyse nodig?

Momenteel (februari 2023) onderbouwen we waarom uitbreiding van de Loonaangifte voor pensioenuitvoerders van groot belang is.

Vragen die daarna onder meer aan de orde komen:

- Vaststellen grondslag voor de gevraagde uitbreiding van de LA?
- Wie moeten de uitbreiding van de gegevensset goedkeuren?
- Hoe worden het toezicht en controles op de nieuwe gegevens geregeld?
- Welke wetten, algemene maatregelen van bestuur, besluiten en dergelijke moeten worden aangepast?
- Hoe zit het met eigenaarschap van de nieuwe gegevens?
- Voor welke gegevens moet middels autorisatiebesluiten de levering geregeld worden?
- Hoe leggen we de samenwerking vast (contract, convenant of ..)?
- Hoe garanderen we dat de pensioensector niet geconfronteerd wordt met ongewenste aanpassingen in de Loonaangifte?

5 Datakwaliteit

5.1 Is een normenkader van toepassing?

Het [Normenkader Loonaangifteketen](#) geeft de prestatienormen weer die op bestuurlijk niveau zijn overeengekomen. De normen zijn de meetlat waarlangs de productie wordt beoordeeld. Het normenkader wordt jaarlijks geëvalueerd.

5.2 Wat doet het Analyseteam Gegevenskwaliteit LAK (AGL)

Het Analyseteam Gegevenskwaliteit Loonaangifteketen speelt een sleutelrol in het vaststellen en het verbeteren van gegevenskwaliteit. Het team is belast met het uitvoeren van analyses om de kwaliteit van de loonaangiftegegevens bij UWV en Belastingdienst vast te stellen en om voorstellen te doen tot het verbeteren daarvan. AGL doet bijvoorbeeld analyses op:

- Aangifteverzuim door inhoudingsplichtigen.
- Op verschillen tussen het collectieve deel en het nominatieve deel van de loonaangifte.
- Signalen die mogelijk het gevolg zijn van tekortkomingen in softwarepakketten die door inhoudingsplichtigen voor de loonaangifte worden gebruikt.

De uitkomsten van deze analyses worden uitgezet bij softwareontwikkelaars en/of bij de Belastingdienst. De naar aanleiding van deze analyses door AGL-medewerkers gedane bevindingen, leiden regelmatig tot nieuwe controles. Deze nieuwe controles worden dan weer vermeld in de gegevensspecificaties.

5.3 Hoe staat het met de datakwaliteit van het BSN?

Het BSN klopt niet altijd en het betreffende veld is soms leeg. Dit laatste als het BSN van een nieuwe werknemer nog niet bekend is. Werkgevers dienen bij iedere werknemer het juiste BSN op te geven. In die situaties waarbij voor een werkgever nog geen BSN bekend is, dient de werkgever het personeelsnummer van de betreffende werkgever op te geven. En dient binnen twee maanden alsnog het BSN van de betreffende werknemer via de Loonaangifte doorgegeven te worden, waarna dit BSN met terugwerkende kracht in de eerder ingediende Loonaangiftegegevens voor deze werknemer wordt opgenomen.

Opmerking:

dit mogelijke issue speelt ook bij andere vormen van gegevensinwinning, bijvoorbeeld via de UPA.

5.4 Lost UWV geconstateerde fouten in de Polisadministratie binnen een redelijke termijn op?

Fouten in de Loonaangiftegegevens die via de Belastingdienst zijn teruggekoppeld aan de werkgever, worden door die werkgever gecorrigeerd aangeleverd, veelal in de daaropvolgende Loonaangifteperiode. Op dit proces vindt monitoring plaats.

5.5 Blijft de mogelijkheid om de werkgever te vragen een aangepaste Pensioenaangifte te doen?

Deze mogelijkheid blijft bestaan maar krijgt een ander logistiek proces via de LAK. Elke wijziging (correcties, aanvullingen en vervangende gegevensleveringen) moet als (correctie)Loonaangifte, via de systematiek van de LAK, worden ingediend, zodat de volledige aansluiting tussen inkomstenverhouding, loon, premie, belasting en pensioenpremie consistent blijft.

5.6 Wie controleert de LAK-gegevens en hoe worden fouten teruggekoppeld?

De Belastingdienst controleert de van de werkgever ontvangen LAK-gegevens op:

- Technische eisen.
- Inhoudelijke eisen.
- Logische eisen.

Als de aangifte niet aan de eisen voldoet ontvangt de indiener van de aangifte daarvan een digitale foutmelding (foutrapport) en moet hij de aangifte herstellen en opnieuw indienen.

Als het UWV de LAK-gegevens ontvangt worden deze direct – nog voor controle – vastgelegd in de Polisadministratie. Meer dan 95% van de door UWV ontvangen gegevens staan binnen enkele uren in de Polisadministratie

Bij UWV vinden de aanvullende inhoudelijke controles plaats op het werknemersdeel (nominatieve deel) van het aangiftebericht, bijvoorbeeld de controle van de combinatie geboortedatum en BSN in de BRP. UWV voert proces-, plausibiliteits- en inhoudelijke controles uit en stelt trendanalyses samen. UWV koppelt geconstateerde inhoudelijke fouten via de Belastingdienst – per brief - terug aan de werkgever en/of de salarisadministrateur, met het verzoek de gemaakte fouten direct middels een correctie-aangifte of in de volgende aangifte te herstellen.

Als een **afnemer** (bijvoorbeeld een pensioenuitvoerder) constateert dat gegevens in de Polisadministratie niet correct zijn, dan dient de afnemer dit, met de bijbehorende onderbouwing, bij het UWV te melden. Het UWV onderzoekt de melding en als inderdaad sprake is van een fout, dan zet UWV het signaal door naar de Belastingdienst, die het vervolgens in behandeling neemt. De Belastingdienst benadert de werkgever met de opdracht om de gegevens te herstellen middels een correctie-aangifte of in de volgende aangifte.

5.7 Wie controleert de aanvullende gegevens, op welke aspecten?

In de nieuwe situatie, waarin gebruik wordt gemaakt van de gegevens uit de Polisadministratie, zal voor sommige regelingen niet de complete benodigde gegevensset voor die controle aanwezig zijn. In die situatie is het noodzakelijk de controles anders te organiseren. Dit vereist overleg met de sector en de Software Ontwikkelaars (SWO's).

SWO's zijn gezien hun rol gewend om de pensioenpremieberekening nauwgezet uit te voeren. De werkgever vertrouwt er immers op dat de bruto/netto berekening, waarin ook de pensioenpremie is betrokken volgens de wettelijke voorschriften wordt uitgevoerd.

Als te onderzoeken oplossingsrichtingen rond controles zien wij op dit moment:

1. De controles worden beschreven/gespecificeerd en vervolgens wordt de inbouw en test hiervan overgelaten aan de SWO's.

2. De controles worden uitgevoerd bij de werkgever/salarisadministrateur op basis van een door de pensioensector aangeleverde controlemodule of webservice.
3. De pensioenregelingen worden zodanig aangepast dat de bestaande controles in de LAK volstaan.
4. We vragen aan de LAK gevraagd om extra controles - op de toe te voegen zeven data-elementen- uit te voeren ten behoeve van de pensioensector.

5.8 Van welke bijzondere situaties is sprake?

Geen-verloning situaties: bij het combineren van de Loon- en Pensioenaangifte vormen situaties waarin geen verloning plaatsvindt een probleem als de pensioenopbouw wel moet doorlopen. Voor deze (uitzonderlijke) situaties moet onderzocht worden of door de betreffende werkgevers een reguliere Loonaangifte kan worden gedaan met een SV-loon 0 (nul) en een gevuld pensioengevend salaris.

Rappelcyclus: pensioenuitvoerders kennen een rappelsystematiek. Binnen de LAK wordt tegen het einde van de (betalings-)termijn gebeld met grotere werkgevers die nog geen aangifte hebben gedaan. Indien de aangifte te laat wordt ingediend volgt een boete. Te laat ingediende Loonaangiften door werkgevers komt daardoor in de praktijk bijzonder weinig voor.

5.9 Hoe wordt voorkomen dat afnemers gegevens ontvangen van niet-deelnemers?

De afnemer vraagt gegevens op door van de deelnemers burgerservicenummers aan te leveren. Met het product Werkgevergegevens (voorheen Administratieve Eenheden - AEH) ontvangt een afnemer gegevens over (specifieke) werkgevers binnen een sector:

- administratieve eenheden;
- rechtspersonen/samenwerkingsverbanden;
- natuurlijke personen;
- werkgevers;
- eigenrisicodragers;
- gegevens gemoedsbezwaardheid.

6 Governance

6.1 Hoe ziet de governance van de LAK er uit?

Alle partijen in de keten moeten deelnemen aan de verschillende interne overleggen. In deze [afbeelding](#) is weergegeven hoe deze overleggen zijn gestructureerd.

6.2 Wat is de rol van de ketenmanager en het ketenbureau?

Ketenmanager

Op strategisch en tactisch niveau legt de ketenmanager verbinding tussen de afzonderlijke belangen van de ketenpartners. De ketenmanager beschermt het horizontale ketenproces tegen eenzijdige verticale sturingsimpulsen op de keten. Dit betekent dat vanuit een gezamenlijk belang wordt gedacht. Hiermee wordt voorkomen dat de afzonderlijke belangen van de ketenpartners prevaleren. Sinds november 2022 is dit Henk Joosten. Het ketenbureau ondersteunt hem.

Informatie over de realisatie van de ketendoelstelling loopt vanuit het tactische en operationele niveau via het lijnmanagersoverleg naar het kernteam waaraan de ketenmanager ook deelneemt. Escalaties binnen de ketensamenwerking lopen veelal naar de ketenmanager en vanuit daar, indien nodig, verder naar het kernteam.

Ketenbureau

Het ketenbureau is het stafbureau van de ketenmanager en vervult een onafhankelijke, ondersteunende, aanjagende, initiërende en bewakende rol. Vanuit de ketenpartners zijn medewerkers aangehaakt om er op toe te zien dat afgesproken maatregelen door alle betrokken organisaties worden nagekomen. Zij werken intensief met elkaar samen. De medewerkers zijn bekend met de doelstellingen van de keten en de betrokken organisaties, kennen de knelpunten en de beoogde oplossingen.

Het ketenbureau treedt op namens de keten en zorgt op neutrale wijze voor de verbinding tussen de ketenpartners. Het ketenbureau ziet erop toe dat de eigen belangen van de betrokken organisaties niet boven de ketenbelangen komen te staan. Het ketenbureau speelt ook een belangrijke rol bij de inhoudelijke monitoring van gezamenlijke projecten, heeft de regie op het rapportage- en verantwoordingsproces en ondersteunt de belangrijkste besluitvormende overleggen.

6.3 Wat is het Afnemersoverleg Loonaangifteketen (AOL)?

Het [AOL](#) is een strategisch en bestuurlijk overleg van de afnemers van de LAK. Het AOL bundelt de belangen van afnemers. In het AOL wordt naar het afnemers-brede belang gekeken. Het AOL is namens de afnemers de strategisch gesprekspartner in het hoogste bestuurlijk overleg van de Loonaangifteketen (kernteam), en beïnvloedt op deze wijze besluiten over de inhoud, kwaliteit, vorm en het gebruik van gegevensleveringen. De Pensioenfederatie vertegenwoordigt de pensioensector in het AOL.

6.4 Hoe is de verbinding met de Software Ontwikkelaars georganiseerd?

Ondersteuning Software Ontwikkelaars (OSWO)

De Belastingdienst stimuleert op grote schaal gebruik van elektronische dienstverlening. Bedrijven zijn verplicht digitaal loonaangifte te doen en maken hierbij vaak gebruik van software van derden. Zulke software kan alleen goed werken als de Belastingdienst de makers en gebruikers van software goed ondersteunt. Het team OSWO biedt deze ondersteuning en overlegt met verschillende partijen.

Klankbordoverleg OSWO

De klankbordgroep bestaat uit belangenvertegenwoordigers die actief en kritisch meekijken naar de ontwikkelingen binnen de Belastingdienst en UWV. Aan de klankbordgroep nemen vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën, UWV, Belastingdienst, Ketenbureau en een aantal Software Ontwikkelaars deel. Inmiddels is ook de werkgroep Salarisadministrateurs aangehaakt.

Afstemmingsoverleg OSWO

Het afstemmingsoverleg is een overleg tussen de Loonaangifteketen en vertegenwoordiging vanuit het klankbordoverleg. Hierin worden alle jaarovergangswijzigingen binnen de loonaangifte besproken. Via bijeenkomsten en de website van OSWO vindt vroegtijdige informatievoorziening plaats aan de Software Ontwikkelaars die niet deelnemen aan de werkgroepen.

6.5 Krijgen we inspraak in wijzigingen op de LAK ?

De Pensioenfederatie is nu al deelnemer in het Afnemersoverleg Loonaangifteketen (AOL) en kan invloed uitoefenen.

7 Salarissoftware

7.1 Zijn aanpassingen nodig in de salarissoftware?

Ontwikkelaars van salarissoftware moeten ook nu al de pensioenpremie laten berekenen. Daarom beschikken ze over alle pensioenpremie bepalende gegevens in de desbetreffende loonadministraties. De genoemde ontwikkelaars dienen de extra-gegevens nog wel naar de juiste LAK-data te vertalen. Ook zullen vereenvoudigde Wtp-regelingen naar verwachting leiden tot aanpassingen.

Bij het gebruik van de LAK door pensioenuitvoerders veranderen hun controlemogelijkheden. Te verwachten valt dat controles meer dan nu aan de bron, dus bij de werkgever, zullen moeten plaatsvinden. In de praktijk betekent dit controle door het salarispakket. Hier moet nader onderzoek naar worden gedaan.

7.2 Gaan de leveranciers extra kosten doorbelasten?

Softwarepakketleveranciers geven aan jaarlijks aanpassingen aan hun software uit te leveren, waarmee zij de software geschikt houden voor de laatste stand van de wet- en regelgeving. Hiervoor brengen zij geen extra kosten bij klanten in rekening. Wanneer de LAK planmatig de jaarlijkse aanpassingen van het Loonaangiftebericht uitrolt zullen de softwarepakketten de consequenties van die aanpassingen in hun gegevenslevering verwerken.

Softwarepakketleveranciers roepen de sector op om, bij omarming van de LAK als primaire bron voor de pensioengegevensinwinning, zo spoedig mogelijk de bestaande vormen van gegevensinwinning uit te faseren, zodat zij de daarvoor benodigde software modules kunnen uitfasen. Hierdoor wordt niet alleen het administratieve proces simpeler maar ook het onderhoud van de ondersteunende software beperkt.

8 Kosten aansluiting LAK en diensten UWV

8.1 Welke extra kosten moeten Belastingdienst/UWV maken bij uitbreiding van de Loonaangifte?

Navraag bij de verantwoordelijke partijen binnen de LAK (van UWV/Belastingdienst) leert dat de extra kosten voor aanpassing voor de interface (uitbreiding met enkele reeds in het salarispakket aanwezige velden) -wanneer deze aanpassing wordt meegenomen in een reguliere release bij een jaarovergang- nihil zijn. Het gaat concreet over het toevoegen een zevental velden. Taak van de sector is derhalve om haar wensen tijdig te fixeren en met de LAK te delen, zodat deze op zijn vroegst in de 2026 release van de LAK met de reguliere wijzigingen meegenomen kunnen worden. Met deze voorgenomen releasedatum kunnen we een groot gedeelte van de fondsen die wensen over te stappen naar het nieuwe stelsel, in combinatie met aansluiting op de LAK, tijdig faciliteren.

8.2 Wat kost aansluiten op de LAK anno 2023?

Soort levering	Soort levering	Tariefeenheid	2023 Tarief excl. 21% BTW
Standaard Bulk	Enmalige levering	Configuratiekosten	€ 1.902,00
Standaard Bulk nieuw	Repeterende levering	Configuratiekosten	€ 1.848,29
		Per levering	€ 79,14
Standaard Bulk, Wijziging bestaande levering	Repeterende levering	Configuratie*	€ 1.602,67
		Per levering	€ 79,14

8.3 Zijn configureerbare webservices beschikbaar voor pensioenuitvoerders?

UWV viermaandenverslag 2022, deel 2

UWV ontwikkelde een applicatie, configureerbare webservices (CWS), waarmee ze realtime persoons- en Loonaangiftegegevens op maat kunnen leveren. UWV zorgt er daarbij voor dat de afnemer niet meer krijgt dan exact nodig is en wat deze (juridisch) mag ontvangen. Er zijn nu vijf configureerbare webservices:

1. de CWS Loonaangiftegegevens
2. de CWS werkgevergegevens voor externe gegevensafnemers
3. de CWS persoonsgegevens
4. de CWS handelsregistergegevens
5. de CWS inhoudingsplichtigen (combinatie handelsregister en werkgevergegevens) voor interne afnemers.

Deze maken ook gebruik van de CWS-Loonaangiftegegevens.

Het beschikbaar stellen van CWS voor pensioenuitvoerders staat niet op de agenda, maar is wel een begaanbare route op de langere termijn.

9 Planning

9.1 Wat is een goed moment om over te stappen?

Technische implementatie van de LAK wordt door de meeste pensioenuitvoeringsorganisaties overwogen na implementatie Wtp. Dit vereist desalniettemin al eerder complexiteitsreductie van de regelingen, zodat overstap naar de LAK voor een grotere groep aantrekkelijk is. De -beschikbare - LAK-gegevensset, inclusief de extra gegevens, is een belangrijk uitgangspunt bij gesprekken over complexiteitsreductie van pensioenregelingen.

De overgang naar de Wtp kan gebruikt worden om pensioenregelingen te vereenvoudigen. Sociale partners zijn hiervoor aan zet, eventueel op technische haalbaarheid geadviseerd door pensioenuitvoerders en pensioenuitvoeringsorganisaties. Door bij het ontwerp van de pensioenregeling rekening te houden met de mogelijkheden van de LA, met name de LA-parameters en sommige LA-procesuitgangspunten (bijvoorbeeld VCR⁷), wordt aangehaakt op een model met een vastomlijnde goed gedefinieerde gegevensset.

⁷ Voortschrijdend cumulatief rekenen, is een door de Belastingdienst voorgeschreven methode voor de berekening van te betalen premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdragen. De premies en bedragen worden berekend over de aanwas van de betreffende grondslag.

Wat is de relatie met het rapport van Deloitte?

Het rapport van Deloitte uit 2022 –opgesteld in opdracht van de Pensioenfederatie- maakt duidelijk dat het toepassen van het loonbegrip van de Loonaangifte, impact kan hebben op de pensioenopbouw en dat die impact per fonds/cao verschilt. De mate waarin deze impact kan worden opgevangen en/of gecompenseerd zal per cao verschillen. De kans dat uitbreiding van de gegevensset van de Loonaangifte voor veel pensioenuitvoerders een randvoorwaarde blijft voor de overstap, is daarmee reëel.

9.2 Wanneer kunnen wij de uitgebreide Loonaangifte ontvangen?

Uitgaande van de noodzakelijke doorlooptijd van de aanpassing van de keten is het eerst mogelijke moment om te gaan koppelen en te testen naar verwachting in 2026.

10 Adviezen

10.1 Kan de huidige Loonaangifte volstaan voor periodieke gegevensinwinning?

Pensioenfonds PH&C maakt al sinds jaar en dag gebruik van de koppeling met UWV en vraagt geen pensioenaangiften uit bij werkgevers. Daarvoor heeft PH&C zich voor wat betreft pensioenregeling en procesuitvoering wel volledig geconformeerd aan wat de LAK biedt. Alle door PH&C aangeboden (verplichte en vrijwillige) pensioenregelingen zijn uitvoerbaar aan de hand van de LA-gegevens.

Het advies is om pensioenregelingen waar mogelijk te baseren op de gegevens uit de huidige LA. Dit impliceert veelal complexiteitsreductie van regelingen. Kies hiervoor ook als na implementatie van de Wtp aansluiting op de LAK op de planning staat.

Fondsen waarvoor geen uitbreiding van de LAK gegevensset nodig is kunnen overigens nu al aansluiten op de LAK. Dit geldt dus met name voor fondsen met een relatief eenvoudig pensioenreglement, dit is het alternatief wat PH&C heeft gekozen. Voor dat alternatief hoeft niet te worden gewacht op implementatie van de extra gegevens in de LAK. Het PH&C alternatief is echter uitsluitend mogelijk als zowel de pensioenregeling, de gevraagde gegevensset als de procesuitvoering om de desbetreffende regeling uit te voeren volledig worden afgestemd op de Loonaangifte.

10.2 Wat is de samenhang met de Wtp?

Timing van een eventuele overstap op de LAK is van belang. Om de transitie richting het Wtp –waarvan de ingangsdatum nog onzeker is- beheersbaar te houden, lijkt het voor de meeste pensioenuitvoerders en pensioenuitvoeringsorganisaties niet wenselijk een overstap op de LAK te laten samenvallen met de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel.

Een eerdere overstap op de LAK zal, met het oog op benodigde aanpassingen in pensioenregelingen en in de LAK, veelal niet haalbaar zijn. Het lijkt daarom realistischer om uit te gaan van overstap op de LAK ná de implementatie van de Wtp.

Wel is het belangrijk om bij de totstandkoming van de nieuwe pensioenregelingen zoveel mogelijk voor te sorteren op een mogelijke overstap op het gebruik van de Loonaangifte en daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten op de mogelijkheden (gegevens en processen) van de LAK.